

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D. ve věci

žalobkyně: Z. Š.

proti

žalovanému: Městský úřad Frýdlant nad Ostravicí
sídlem Náměstí 3, 739 11 Frýdlant nad Ostravicí

o žalobě proti společnému územnímu souhlasu a souhlasu s provedením stavebního záměru vydaném žalovaným dne 15. 4. 2020, sp. zn. X

takto:

- I. Společný územní souhlas a souhlas s provedením stavebního záměru, vydaný Městským úřadem Frýdlant nad Ostravicí dne 15. 4. 2020, sp. zn. X, se **zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 3 075 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobkyně se podanou žalobou ze dne 21. 9. 2020 domáhala zrušení rozhodnutí - společného územního souhlasu a s provedením stavebního záměru, vydaného Městským úřadem Frýdlant nad Ostravicí (dále také jen „MUFO“) dne 15. 4. 2020, sp. zn. X, kterým žalovaný vydal společný souhlas se stavebním záměrem pod názvem „Novostavba rodinného domu, zpevněné plochy, oplocení, přípojka vody, splašková kanalizace se žumpou, dešťová kanalizace s akumulační a vsakovací jímkou, venkovní rozvod elektra“ na pozemcích parc. č. X a X v k. ú. X.
2. Žalobkyně uvedla, že dne 20. 7. 2020 nahlédla do předmětného spisu a požádala o kopii předmětného souhlasu; důvodem nahlížení bylo zjištění způsobu a likvidace splaškových a dešťových vod z rodinného domu na pozemku parc. č. X, a to s ohledem na podání žalobkyně ze dne 18. 9. 2017 ve vztahu ke stavbě rodinného domu na pozemku parc. č. X. Zrekapitulovala, že existuje předpoklad, že v budoucnu může dojít ve směru spádu terénu a toku podzemních vod jihozápadním směrem vlivem likvidace odpadních a dešťových vod z rodinných domů vypouštěním přes půdní vrstvy do vod podzemních k podmáčení pozemků parc. č. X a X v k. ú. X, jejichž je žalobkyně vlastníkem a dále ke znehodnocení protékajících pramenů podzemních vod a znehodnocení pramene vody ve studni na pozemku parc. č. X, jehož je žalobkyně vlastníkem. Skutečnost, že uvedené pozemky s předmětnými pozemky přímo nesousedí, by neměla být překážkou v uplatnění práva na ochranu majetku a právem chráněných zájmů. Jelikož se nejedná o jedinou stavbu v této lokalitě, množství vypouštěných (byť předčištěných) odpadních vod a vod dešťových, které na příslušných pozemcích nezasákne, bude značně vysoké.
3. Jestliže žalovaný vydal předmětný souhlas, aniž by žádost byla doložena souhlasem žalobkyně ve smyslu § 96a odst. 5, § 96 odst. 3 písm. d) a § 105 odst. 2 písm. f) zákona č. 183/2006 Sb., stavebního zákona (dále jen „stavební zákon“) z důvodu likvidace odpadních a dešťových vod z předmětných rodinných domů do vod podzemních, postupoval v rozporu se zákonem, neboť byly dány důvody pro vydání usnesení i provedení společného územního a stavebního řízení.
4. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. Při posouzení možného vlivu stékání a zasakování dešťových vod vycházel žalovaný zejména z hydrogeologického posudku, ze kterého vyplývá, že pro vybudování systému pro zasakování srážkových vod je v posudku popisované geologické prostředí z hlediska propustnosti vhodné, dále, že zasakování zachycených dešťových srážek z RD nebude znamenat relevantní zdroj znečištění mělkého geohydrodynamického systému kvartérní akumulace. Zasakovaná voda bude během transportu filtrována a k hladině podzemní vody dospěje v kvalitě ekvivalentní jakosti podzemní vody. Vzhledem k předpokládanému objemu zachycených srážek lze konstatovat, že při zasakování do hloubky cca 1,2-1,5 m pod terénem, kdy hladina podzemní vody se vyskytuje pod úrovní pod 2,5-4 m pod terénem, nebude docházet k podmáčení mělkého geologického profilu. Generelní směr proudění podzemní vody je západní k místní erozní bázi – koryto řeky Ostravice. Z uvedených závěrů žalovaný uzavřel, že nelze dovodit ani potenci dotčení práv žalobkyně, resp. lze zcela vyloučit, že by žalobkyně jako vlastní předmětných pozemků mohla být v důsledku vsakování dešťových vod dotčena; vzdálenost vsaku dešťových vod od hranic pozemku parc. č. X a

parc. č. X je minimálně 86 m. Pokud se týká studny na pozemku parc. č. X, ta je sice ve směru proudění, ale až ve vzdálenosti cca 388 m.

5. Žalovaný dále v obecné rovině připomněl, že proces vydání společného souhlasu není standardním správním řízením, ale jedná se o zjednodušující režim. Před vydáním společného souhlasu žalovaný ověřuje, zda jsou splněny požadavky a podmínky uvedené v § 96 a § 105 stavebního zákona. Byť pro úspěšnost námitky vztahující se k účastenství postačuje potence dotčení práva, pouhá přítomnost práva vlastnického nevede automaticky k účastenství, není-li na základě konkrétních skutkových okolností dána ani potencialita dotčení práv. Aby byla dána možnost přímého dotčení, muselo by se jednat o možnost reálnou, založenou skutkovým stavem ke dni vydání společného souhlasu. Nedoložení souhlasu žalobkyně žalovaný nepovažoval za nedostatek žádosti ve smyslu § 96 odst. 3 písm. d) stavebního zákona.

Zjištění z obsahu správních spisů

6. Ze správních spisů soud pro účely přezkumu zjistil, že dne 18. 9. 2017 podala žalobkyně žalovanému podání, v němž reagovala na žalovaným zveřejněnou informaci o návrhu na uzavření veřejnoprávní smlouvy, jejímž předmětem je stavba rodinného domu na pozemku parc. č. X v k. ú. X. Žalobkyně s ohledem na skutečnost, že součástí navrhovaného záměru měla být mimo jiné stavba čistírny odpadních vod včetně splaškové kanalizace a stavba dešťové kanalizace, vyslovila předpoklad, že může v budoucnu dojít ve směru spádu terénu a toku podzemních vod vlivem likvidace odpadních a dešťových vod z rodinného domu vypouštěním přes půdní vrstvy do vod podzemních k podmačení pozemků parc. č. X a X.
7. Ze spisů dále vyplývá, že žalovaný vydal dne 15. 4. 2020, sp. zn. X, společný souhlas se stavebním záměrem pod názvem „Novostavba rodinného domu, zpevněné plochy, oplocení, přípojka vody, splašková kanalizace se žumpou, dešťová kanalizace s akumulací a vsakovací jímkou, venkovní rozvod elektrů“ na pozemcích parc. č. X a X v k. ú. X. Soud dále zjistil, že žalobkyně se dne 20. 7. 2020 dostavila k žalovanému a sdělila, že se cítí být dotčena osobou z důvodu, že její vlastnická práva k pozemkům parc. č. X a X a ke studni na pozemku parc. č. X v k. ú. X, mohou být dotčena zasakováním vod. Současně požádala o kopii předmětného společného souhlasu a hydrogeologického posudku.

Posouzení věci krajským soudem

8. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Ve věci přitom rozhodl bez nařízení jednání, v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s.
9. Je nesporné, že žalobkyně je vlastníci pozemků parc. č. X a X v k. ú. X. Krajský soud dospěl na rozdíl od žalovaného k závěru, že uvedené pozemky, shodně jako pozemek parc. č. X, jehož je žalobkyně rovněž vlastníci, je nutné považovat za pozemky sousední, potažmo, že z okolností zjištěných žalovaným a známých mu dlouhodobě z jeho úřední činnosti jednoznačně vyplývá, že potenciálně může dojít ve vztahu k těmto pozemkům k dotčení vlastnického práva žalobkyně, resp., ve fázi „řízení“ o vydání společného souhlasu jej nelze a priori vyloučit.
10. K nárokům na posouzení *potenciálního* dotčení vlastnických práv k sousedním pozemkům uvádí doktrinální literatura: „U sousedů lze připustit dotčenost nejružnějšího druhu, které

mnohdy najdou odraz i v tzv. občanskoprávních námitkách, jako jsou námitky zastínění, narušení soukromí, hluku, prachu a dalších imisí. Tyto námitky je stavební úřad kompetentní posoudit a vypořádat, přičemž rozhodným vodítkem pro něj není splnění normových hodnot, ale posouzení poměrů v území a součtu jednotlivých negativních vlivů. Z těchto důvodů by měl také účastenství v územním řízení pojímat spíše šířeji s tím, že bližší posouzení možného dotčení práv k sousední nemovitosti může proběhnout již v samotném řízení.“ (viz PRŮCHA, Petr. Stavební zákon: praktický komentář: podle stavu k 1. lednu 2017. Praha: Leges, 2017, komentář k § 85).

11. Podle rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2013, č. j. 7 As 17/2013 - 25, či ze dne 11. 4. 2019, č. j. 4 As 17/2019 - 68, platí, že „*vymezení okruhu účastníků územního řízení (§ 85 stavebního zákona z roku 2006) vyžaduje s ohledem na konkrétní okolnosti případu komplexní posouzení situace v území a zohlednění nejrůznějších vlivů, neboť v úvahu přichází u vlastníků sousedních staveb a pozemků dotčení nejrůznějšího druhu.*“
12. Nejvyšší správní soud již ve vztahu k § 34 odst. 1 stavebního zákona z roku 1976 judikoval, že „*neurčitý právní pojem „přímo dotčen na vlastnickém právu“ je nutno interpretovat vždy s ohledem na okolnosti spočívající v povaze umísťované stavby a jejích možných dopadech na okolí.*“ (podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2008, č. j. 1 As 16/2008 - 48). Mimoto ve svém rozsudku ze dne 17. 12. 2008, č. j. 1 As 80/2008 - 68, vyložil, že „*podmínkou účastenství v řízení není vyhovění věcným námitkám uplatněným účastníkem. Pro úspěšnost námitky vztahující se k účastenství postačuje potence dotčení práva.*“
13. Obdobně Nejvyšší správní soud v rozsudcích ze dne 25. 5. 2016, č. j. 1 As 35/2016 - 38, či ze dne 11. 4. 2019, č. j. 4 As 17/2019 - 68, judikoval že „*pro naplnění definice účastenství postačuje pouhá možnost (zvýrazněno krajským soudem) přímého dotčení na právech nebo povinnostech rozhodnutím, které má být ve správním řízení vydáno. Tato možnost přitom musí být reálně myslitelná, nikoliv pouze hypotetická. Zároveň musí být splněna podmínka, že práva nebo povinnosti mohou být rozhodnutím dotčeny přímo, tedy bezprostředně. Je povinností správního orgánu v jednotlivých případech posoudit, kteří z vlastníků „sousedních“ pozemků a staveb na nich mohou být konkrétním rozhodnutím dotčeni přímo.*“ V návaznosti na to lze zmínit rozsudek ze dne 29. 6. 2011, č. j. 7 As 54/2011 - 91, v němž Nejvyšší správní soud dovodil, že je „*přímým dotčením nutno rozumět takovou možnou změnu poměrů v lokalitě vyvolanou zamýšlenou stavbou, která má vliv na podstatu, obsah nebo výkon vlastnických či jiných relevantních práv těmi, kdo tato práva mají.*“
14. Uvedené závěry lze bez dalšího vztáhnout i na v této věci posuzovaná ustanovení § 96 odst. 3 písm. d), § 96a odst. 5 a § 105 odst. 2 písm. f) stavebního zákona.
15. Jak vyplývá z vyjádření žalovaného k žalobě, tento se při posuzování toho, zda stavebníky stíhala povinnost předložit spolu s ohlášením záměru také souhlas žalobkyně ve smyslu v přechozím bodu citovaných ustanovení, zaměřil na samotnou povahu žalobkyní vytýkaných součástí stavebního záměru a toho, zda dojde k dotčení práv žalobkyně. Žalovaný neposuzoval potencialitu přímého dotčení práv žalobkyně, ale posuzoval na základě k tomu účelu zpracovaného hydrogeologického posouzení to, zda skutečně *dojde* (nikoliv *může* dojít) k dotčení práv žalobkyně. Takový postup žalovaného však považuje krajský soud za nesprávný.
16. Právě povaha zjednodušeného způsobu umístění a povolení stavby bez vedeného řízení totiž zásadně předpokládá, že tento je možné užít v případě *bezkonfliktních* záměrů, tedy tehdy, nelze-li předpokládat nesouhlas některé z bytí potenciálně dotčených osob (viz

rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 131/2019-64 ze dne 20. 6. 2019). Postup žalovaného je tedy vyloučen již z povahy věci za situace, kdy se vlastník sousedního pozemku domáhá svého účastenství, neboť není považován ani stavebníky ani správními orgány za dotčenou osobu, nadto, sdělili již na počátku celého procesu své věcné námitky k zamýšleným záměrům. Pokud totiž za této situace stavební úřad, jak je tomu v předmětné věci, pro účely posouzení dotčení práv žalobkyně posuzoval stavebníky předložený hydrogeologický posudek, aniž by však dal možnost žalobkyni se k němu relevantně vyjádřit a případně navrhnout oponentní posudek, postupoval v rozporu se zákonem. Jak vyplývá ze shora citované judikatury, zejména z rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2016, č. j. 1 As 35/2016 – 38, či ze dne 11. 4. 2019, č. j. 4 As 17/2019 – 68, pro posouzení nutnosti souhlasů žalobkyně ve smyslu § 96 odst. 2 písm. d), § 96a odst. 5 a § 105 odst. 2 písm. f) stavebního zákona postačí pouhá *možnost* přímého dotčení práv žalobkyně. Jestliže žalovaný vyloučil *možnost* až na podkladě zpracovaného posouzení, je jeho postup chybný. Stavebníci totiž s ohledem na nepřehlédnutelnou míru určité možnosti dotčení práv žalobkyně ohlášeným stavebním záměrem měli povinnost předložit souhlas žalobkyně s ohlašovaným záměrem; pokud jej nepředložili, bylo v projednávané věci povinností žalovaného ve smyslu § 96a odst. 5 stavebního zákona rozhodnout usnesením o provedení společného územního a stavebního řízení, v rámci kterého by bylo možné, za plného respektování procesních práv žalobkyně, věcně vypořádat její námitky.

Závěr a náklady řízení

17. Krajský soud uzavírá, že žalobní námitku týkající se vadného postupu žalovaného, který společný souhlas vydal, aniž by byl stavebníky doložen souhlas žalobkyně s projednávaným záměrem, resp. že nerozhodl o projednání záměru ve společném územním a stavebním řízení, shledal důvodnou, když uvedený postup představuje takovou vadu řízení, která může mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Žaloba je tedy důvodná, a proto krajský soud napadený společný souhlas, který je třeba ve smyslu závěrů usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2019, č. j. 1 As 436/2017-43, považovat za rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s., podle § 78 odst. 1, 4 s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení, v němž bude žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku dle § 78 odst. 5 s. ř. s.
18. O náhradě nákladů řízení mezi žalobkyní a žalovaným bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně byla v řízení procesně úspěšná a vzniklo jí tak vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení, které jsou tvořeny zaplaceným soudním poplatkem ve výši 3 000 Kč a náklady na poštovné v souvislosti s podáním žaloby žalobkyní ve výši 75 Kč. Soud tedy uložil žalovanému zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 3075 Kč. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a o. s. ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

Poučení:

[Zadejte text.]

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 31. srpna 2021

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu